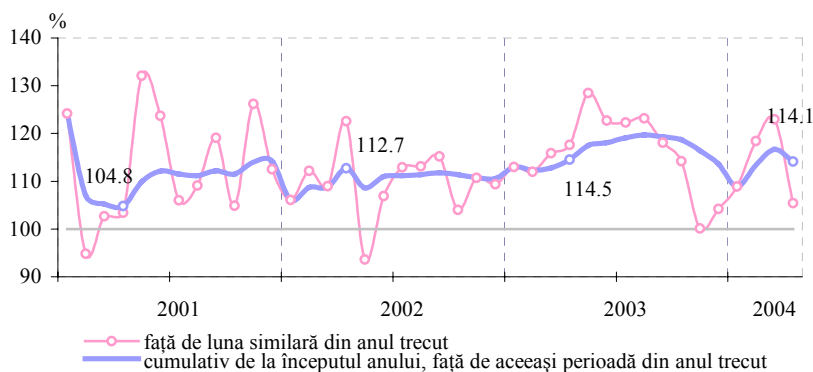

Sectorul real *

În aprilie 2004 volumul **producției industriale** în valoare de 974.2 mil. lei s-a majorat în termeni reali cu 5.4 la sută față de luna similară a anului 2003, înregistrând un ritm de creștere mai moderat față de 17.6 la sută, consemnat în perioada similară din 2003.

De la începutul anului volumul producției industriale a constituit 4101.9 mil. lei, nivel superior cu 14.1 la sută (în prețurile medii ale anului 2003) față de perioada respectivă din anul precedent (graficul nr. 1).

Graficul nr. 1. Producția industrială în prețurile medii din anul precedent

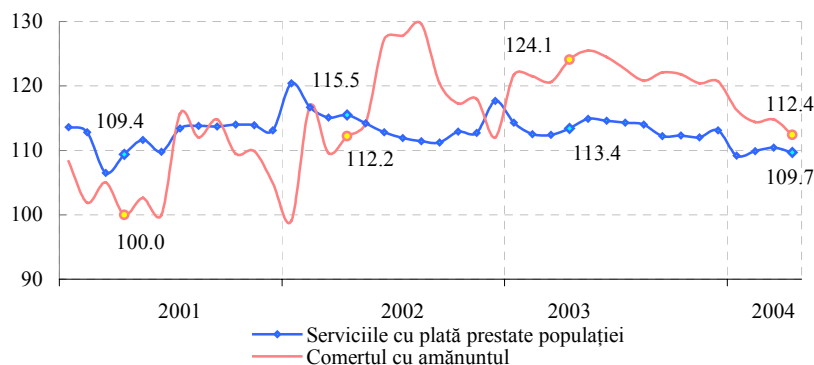
Sporirea volumului producției industriale în ianuarie-aprilie 2004 a fost susținută de două activități sectoriale de bază: industria extractivă și industria prelucrătoare. Industria prelucrătoare (82.6 la sută din totalul producției industriale) a contribuit la creșterea producției industriale în termeni reali cu 14.5 puncte procentuale, inclusiv industria alimentară și a băuturilor - cu 6.9 puncte procentuale, recuperarea deșeurilor și a resturilor de metale reciclabile - cu 2.8 puncte procentuale, fabricarea de articole de îmbrăcăminte, prepararea și vopsirea blănurilor - cu 2.1 puncte procentuale, producția de piei, de articole din piele și fabricarea încălțămintei - cu 1.1 puncte procentuale. Industria prelucrătoare și-a majorat volumul producției în termeni reali cu 17.7 la sută față de perioada respectivă a anului 2003. Corespunzător, industria extractivă a crescut cu 29.3 la sută, iar sectorul energie electrică și termică, gaze și apă și-a diminuat volumul produs cu 3.2 la sută.

De menționat că, din numărul întreprinderilor supuse evidenței lunare (599 de întreprinderi) în 43.2 la sută volumul producției industriale s-a redus față de perioada corespunzătoare a anului precedent.

* în baza informației Departamentului Statistică și Sociologie, pe întreprinderile și organizațiile supuse evidenței lunare

Comerțul cu amănuntul desfășurat de la începutul anului prin unitățile comerciale a totalizat 2165.5 mil. lei, marcând o creștere reală cu 12.4 la sută față de perioada corespunzătoare a anului 2003 (graficul nr. 2).

Graficul nr.2. Evoluția comerțului cu amănuntul și a serviciilor prestate populației, %

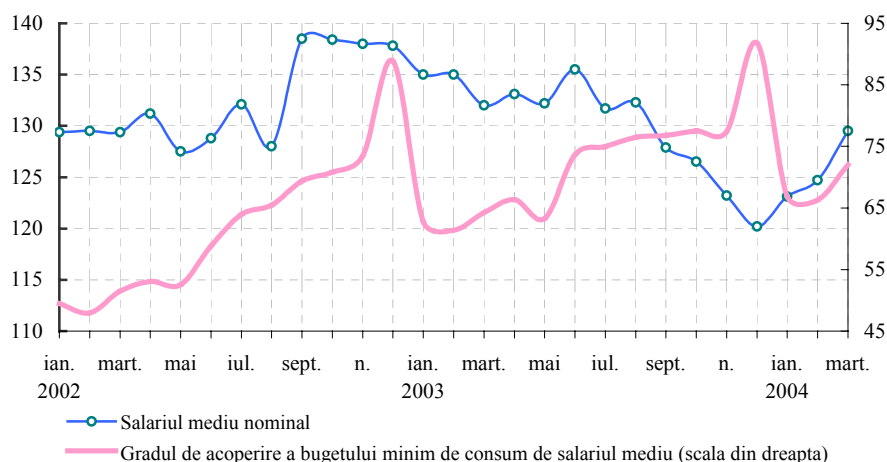

O creștere semnificativă (cu 20.2 la sută) de vânzări cu amănuntul a fost înregistrată în proprietatea mixtă cu participarea capitalului străin. Totuși, unitățile comerciale în proprietate privată (creștere cu 11.5 la sută) au realizat 68.9 la sută din totalul vânzărilor cu amănuntul.

Volumul **serviciilor cu plată prestate populației** în ianuarie-aprilie 2004 a constituit 1720.0 mil. lei, sporind în termeni reali cu 9.7 la sută față de perioada similară a anului trecut. Evoluția pe toate formele de proprietate a fost pozitivă, cel mai înalt nivel de creștere fiind înregistrat în proprietatea privată – cu 17.4 la sută.

Salariul mediu* pentru un angajat din economia națională în luna martie 2004 a constituit 1032.4 lei, fiind în creștere nominală cu 29.5 la sută față de aceeași perioadă a anului trecut și în termeni reali – cu 13.7 la sută, respectiv (graficul nr. 3).

Graficul nr. 3. Dinamica indicatorilor, %

*la întreprinderile cu numărul de salariați 20 și mai mare

La 31 martie 2004 suma restanțelor pentru retribuirea muncii, cu termenul de achitare expirat, a constituit 167.1 mil. lei (fiind în reducere cu 6.0 mil. lei față de 29 februarie 2004).

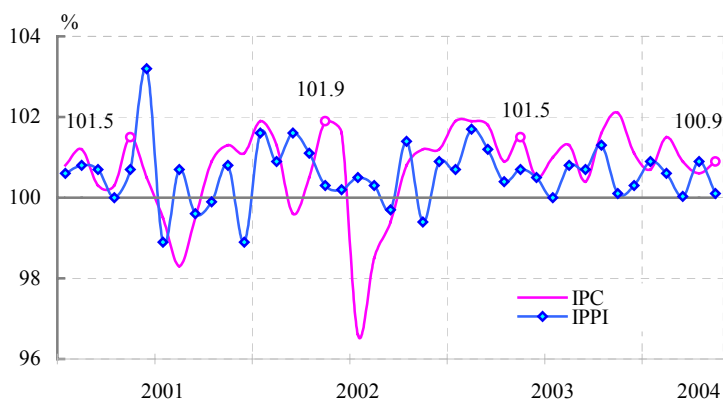
Bugetul minim de consum, calculat pentru o persoană aptă de muncă, a constituit în luna martie 1433.0 lei. În structura componentelor bugetului minim de consum ponderea produselor alimentare a alcătuit 42.9 la sută din total, a mărfurilor nealimentare – 30.2 la sută și a serviciilor – 26.9 la sută.

Gradul de acoperire a bugetului minim de consum de salariul mediu (72.0 la sută) a crescut cu 7.8 puncte procentuale în comparație cu perioada similară a anului 2003.

Nivelul inflației

Rata inflației în luna aprilie a constituit 0.9 la sută (graficul nr. 4). Prețurile la produsele alimentare s-au majorat cu 1.0 la sută, la mărfurile nealimentare cu 0.8 la sută și la serviciile prestate populației cu 0.5 la sută.

Graficul nr. 4. Evoluția lunară a indicelui prețurilor de consum (IPC) și a prețurilor producției industriale (IPPI)

Creșteri mai mari de **prețuri la produsele alimentare**, în comparație cu luna precedentă, au fost înregistrate la carne de porc – cu 9.0 la sută, la carne de vită și vițel – cu 6.8 la sută, la carne de oaie – cu 6.0 la sută, la pește proaspăt – cu 3.6 la sută. În același timp, s-au înregistrat reduceri de prețuri la ouă – cu 4.0 la sută, lapte – cu 1.5 la sută.

La mărfurile nealimentare creșteri de prețuri s-au consemnat la medicamente – cu 1.6 la sută, la confecții – cu 1.2 la sută, la încălțăminte pentru bărbați – cu 1.1 la sută.

În grupul **serviciilor prestate populației** s-au majorat considerabil tarifele la serviciile medicale – cu 5.5 la sută, la servicii pentru reparația locuințelor – cu 2.4 la sută și pentru reparația încălțăminte – cu 2.4 la sută.

Contribuția elementelor de formare a indicelui prețurilor de consum este prezentată în tabelul nr. 1.

Tabelul nr. 1. Contribuția componentelor, %

	Martie 2004		Aprilie 2004	
	contribuția	contribuția / IPC	contribuția	contribuția / IPC
IPC	0.6	100.0%	0.9	100.0%
<i>Produse alimentare</i>	0.14	23.3	0.49	54.5
<i>Mărfuri nealimentare</i>	0.19	31.7	0.28	31.1
<i>Servicii cu plată</i>	0.27	45.0	0.13	14.4

Sursa: DSS și BNM

De la începutul anului 2004 creșterea prețurilor a constituit 3.9 la sută, inclusiv la produsele alimentare – 2.9 la sută, la mărfurile nealimentare – 3.4 la sută și la servicii – 6.5 la sută. În luna aprilie 2004 **inflația cumulativă pentru 12 luni** a reprezentat 13.2 la sută.

Prețurile producției industriale în luna aprilie s-au majorat cu 0.1 la sută față de luna precedentă (graficul nr. 4). De la începutul anului curent creșterea prețurilor industriale a fost de 1.7 la sută.

Instrumentele politicii monetare

Ratele dobânzilor

În baza dinamicii indicelui prețurilor de consum, indicatorilor monetari și macroeconomici, ratele dobânzilor la instrumentele monetare ale BNM au fost menținute la nivelul stabilit prin hotărârea nr. 301 a Consiliului de Administrație al BNM din 4 decembrie 2003:

- ✓ **rata de bază** aplicată pentru operațiunile REPO de cumpărare pe termen de două luni a hârtiilor de valoare de stat (HVS), efectuate în cadrul operațiunilor de piață deschisă ale BNM – 14.0 la sută anual;
- ✓ rata dobânzii la facilitatea de lombard – 16.0 la sută anual;
- ✓ rata dobânzii la creditele overnight – 17.0 la sută anual;
- ✓ rata dobânzii la depozitele overnight acceptate de BNM de la băncile comerciale – 3.0 la sută anual.

Rata dobânzii la creditele acordate pe termen lung (mai mare de 5 ani) a fost menținută la nivelul de 11.5 la sută anual.

Operațiunile de piață deschisă

În luna aprilie 2004 în cadrul operațiunilor de piață deschisă au fost desfășurate patru vânzări definitive de HVS și o operațiune REPO de vânzare a HVS din portofoliul propriu. Volumul total al lichidității sterilizate prin operațiuni de piață deschisă a constituit 48.5 mil. lei la prețul de vânzare. În cadrul operațiunilor de

vânzări definitive de HVS au fost oferite titluri cu scadențele de 69 și 87 zile în volum de 70.0 mil. lei. Cererea din partea băncilor comerciale s-a cifrat la 79.0 mil. lei, vânzările însumând 48.5 mil. lei la prețul de cumpărare (tabelul nr. 2). Ratele profitului la titlurile tranzacționate au fost cuprinse între 14.07 la sută și 15.76 la sută. De menționat că, în cadrul **operațiunilor REPO de vânzare** Banca Națională a Moldovei a inițiat o licitație oferind un volum de 15.0 mil. lei, cererea băncilor a fost de 10.0 mil. lei, care însă nu a fost satisfăcută din motivul ratelor înalte solicitate.

Tabelul nr. 2. Dinamica operațiunilor de piață deschisă cu HVS în perioada ianuarie-aprilie 2004

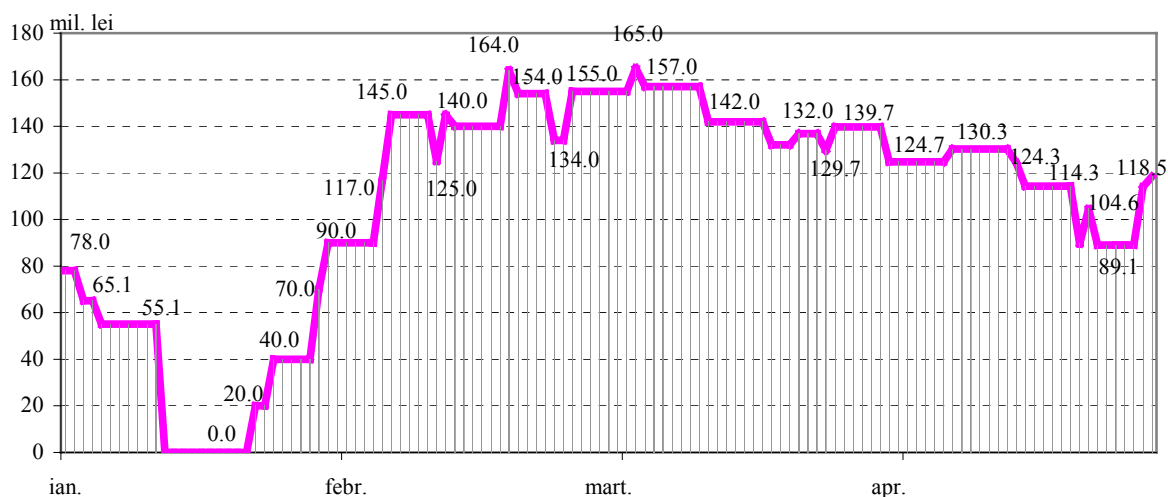
Perioada	Tipul operațiunii	Volumul ofertei la valoarea nominală (mil. lei)	Volumul cererii la valoarea nominală (mil. lei)	Volumul HVS comercializate la prețul de vânzare (mil. lei)	Rata nominală medie ponderată, %
Ianuarie 2004	REPO de vânzare	70.0	117.5	70.0	9.77
Februarie	REPO de vânzare	75.0	66.5	63.0	10.94
Martie	REPO de vânzare	35.0	51.5	30.0	13.06
	Vânzări definitive	25.0	38.3	24.7	13.88
Aprilie	REPO de vânzare	15.0	10.0	0.0	0.0
	Vânzări definitive	70.0	79.0	48.5	15.08

Licitațiile de depozit

În perioada analizată BNM a efectuat 4 licitații de depozit. Volumul propus băncilor pentru plasare a constituit 70.0 mil. lei și a fost integral acceptat de BNM. Ratele dobânzilor la depozitele acceptate au variat între 12.75-13.0 la sută. Termenul plasamentelor a constituit 28 și 29 zile.

Astfel, volumul lichidității sterilizate de către BNM la sfârșitul lunii aprilie s-a cifrat la 118.5 mil. lei (graficul nr. 5)

Graficul nr. 5. Volumul zilnic sterilizat de BNM prin operațiuni REPO de vânzare a HVS, vânzări definitive de HVS și depozite acceptate de la băncile comerciale în perioada ianuarie – aprilie 2004

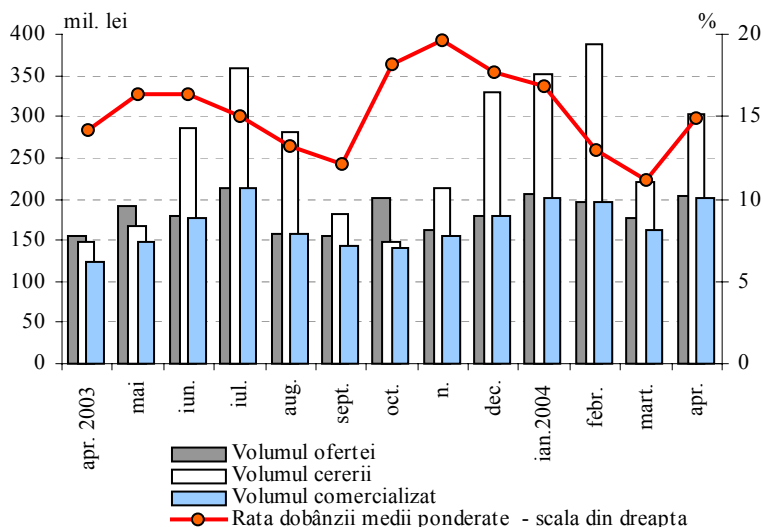
Creditele overnight

În luna aprilie 2004 s-au acordat 2 credite overnight în sumă totală de 4.6 mil. lei cu o rată a dobânzii de 17.0 la sută.

Pietele financiare

Pe parcursul lunii aprilie pe piața primară a titlurilor de stat au fost lansate 24 emisiuni de HVS, reprezentând bonuri de trezorerie și bonuri de acoperire a

Graficul nr. 6. Totalurile licitațiilor de comercializare a HVS pe piața primară

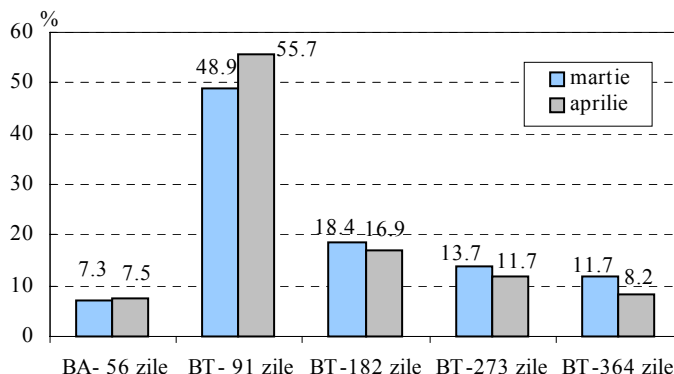

decalajului de casă. Volumul total al ofertei a constituit 203.0 mil. lei, fiind cu 25.0 mil. lei (14.0 la sută) superior nivelului din luna martie. Volumul solicitat de băncile comerciale s-a majorat cu 82.4 mil. lei (37.2 la sută) până la nivelul de 303.8 mil. lei. La licitații au fost plasate HVS în volum de 201.0 mil. lei, cu 37.5 mil. lei (22.9 la sută) peste nivelul din luna precedentă (graficul nr. 6). Din volumul total de titluri de stat emise

pe piața primară băncilor comerciale le-au revenit 161.7 mil. lei (80.4 la sută), cu 56.6 mil. lei peste nivelul înregistrat în luna martie 2004. Respectiv, procurările de HVS de către investitorii autohtoni au constituit 39.3 mil. lei, sau 19.6 la sută din volumul emis.

În profilul scadențelor HVS comercializate pe piața primară, cota predominantă au deținut-o în continuare titlurile pe termen de 91 zile, a căror pondere a consemnat o creștere cu 6.8 puncte procentuale, constituind 55.7 la sută (graficul nr. 7). Totodată, s-a micșorat ponderea cumulată a titlurilor cu scadențele de 273 și 364 zile cu

Graficul nr. 7. Structura HVS comercializate pe piața primară

5.5 puncte procentuale până la nivelul de 19.9 la sută din volumul total de HVS comercializate. Ca urmare a acestor modificări scadența medie a titlurilor de stat emise s-a redus de la 158 până la 144 zile.

În luna aprilie 2004 **rata medie nominală a dobânzii** la titlurile de stat cu scadența de până la un an plasate pe piața primară a înregistrat o creștere cu 3.78 puncte procentuale până la nivelul de 14.94 la sută anual. În ansamblu pe scadențe, cea mai accentuată majorare, cu 4.46 și 4.47 puncte procentuale, a fost înregistrată la rata medie a dobânzii la titlurile pe termen de 91 zile și 273 zile, respectiv (tabelul nr. 3).

Tabelul nr. 3. Rata nominală medie ponderată a dobânzii la HVS în profilul scadențelor

	BA 56 zile	BT 91 zile	BT 182 zile	BT 273 zile	BT 364 zile
Martie	7.89	10.62	11.77	11.78	14.17
Aprilie	8.26	15.08	16.02	16.25	16.45

Răscumpărările HVS cu scadența în luna aprilie 2004 au însumat 181.6 mil. lei la valoarea nominală. La finele lunii volumul titlurilor de stat în circulație (plasate la licitațiile pe piața primară) a constituit 875.2 mil. lei la prețul de cumpărare, fiind cu 98.9 mil. lei în creștere față de nivelul înregistrat la 31 decembrie 2003.

La data de 30 aprilie 2004 în **Sistemul de înscrieri în conturi (SIC)** au fost înregistrate HVS în volum total de 3137.2 mil. lei la valoarea nominală, inclusiv HVS emise prin intermediul licitațiilor pe piața primară în volum de 945.1 mil. lei (30.1 la sută).

Activitatea băncilor comerciale pe piața monetară

În luna aprilie piața monetară a consemnat evoluții diferite pe principalele segmente. Volumul total al operațiunilor pe **pieța secundară a titlurilor de stat** în aprilie 2004 s-a redus cu 35.6 mil. lei față de perioada precedentă, însumând 17.6 mil. lei (tabelul nr. 4). Preferințele participanților pieței secundare au fost îndreptate spre HVS cu scadențele de până la 28 zile și de la 28 până la 91 zile, a căror ponderi în volumul total au constituit 49.0 și 50.0 la sută, respectiv. De menționat, de asemenea, preponderența tranzacțiilor de tip bancă-bancă (93.2 la sută din volumul total al operațiunilor pe piața secundară).

Tabelul nr. 4. Operațiunile efectuate de bănci pe piața monetară

Perioada	Piața secundară a HVS (vânzări-cumpărări)			REPO cu HVS			Credite interbancare			Volumul total 4+7+10 (mil. lei)
	Termenul mediu ponderat (zile)	Rata medie nominală (%)	Volumul (mil. lei)	Termenul mediu ponderat (zile)	Rata medie nominală (%)	Volumul (mil. lei)	Termenul mediu ponderat (zile)	Rata medie nominală (%)	Volumul (mil. lei)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Ianuarie 2004	81	14.14	11.4	-	-	-	6	16.21	345.0	356.4
Februarie	99	12.48	31.7	-	-	-	14	15.45	277.4	309.1
Martie	51	13.29	53.2	13	14.50	5.0	2	14.29	236.7	294.9
Aprilie	50	13.78	17.6	14	14.14	15.2	6	14.78	421.5	454.3

Totodată, **pieța creditelor interbancare în lei** în perioada gestionară a consemnat o majorare semnificativă a rulajului cu 184.8 mil. lei (78.1 la sută) până la nivelul de

421.5 mil. lei. Din volumul total al creditelor acordate 79.8 la sută au reprezentat creditele overnight (cu rata medie a dobânzii de 14.66 la sută).

În luna aprilie au fost înregistrate *tranzacții reversibile interbancare cu titluri de stat* în volum de 15.2 mil. lei la valoarea nominală, rata REPO fiind de 14.14 la sută.

Piața creditelor și a depozitelor

Soldul creditelor în economie* s-a micșorat cu 95.1 mil. lei (1.6 la sută) pe parcursul lunii, constituind 6011.0 mil. lei la 30 aprilie 2004. Această evoluție s-a datorat reducerii soldului creditelor *în valută străină* (exprimate în MDL) cu 115.2 mil. lei (4.8 la sută), ca rezultat al aprecierii cu 4.9 la sută a monedei naționale față de dolarul SUA. Echivalentul lor în dolari SUA constituie 194.6 mil. USD, fiind în creștere cu 0.3 mil. USD (0.1 la sută) față de martie 2004. Diminuarea *soldului creditelor în valută străină* s-a produs în urma reducerii soldului creditelor acordate întreprinderilor private cu 120.2 mil. lei (5.1 la sută), în timp ce soldul creditelor acordate întreprinderilor de stat a crescut cu 5.0 mil. lei (10.0 la sută).

Tabelul nr. 5. Dinamica creditelor acordate de băncile comerciale (mil. lei)

Perioada	Sold la sfârșitul perioadei			Credite acordate				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
					volumul	dobânda, %	volumul	dobânda, %
Decembrie 2003	5999.7	3413.3	2586.4	832.5	473.2	19.40	359.3	11.20
Ianuarie 2004	5924.6	3393.8	2530.8	412.3	248.3	20.45	164.0	11.40
Februarie	5955.5	3499.4	2456.1	575.9	355.9	20.78	220.0	11.48
Martie	6106.1	3694.3	2411.8	893.0	593.8	20.83	299.2	11.61
Aprilie	6011.0	3714.4	2296.6	701.3	424.9	20.90	276.4	11.43

În același timp, soldul creditelor *în MDL* a crescut cu 20.1 mil. lei (0.5 la sută). În cadrul creditelor *în MDL* a fost înregistrată majorarea soldului creditelor acordate întreprinderilor private cu 59.5 mil. lei (2.2 la sută) și celui al creditelor acordate persoanelor fizice cu 15.4 mil. lei (3.2 la sută), în timp ce soldul creditelor acordate întreprinderilor de stat s-a micșorat cu 54.8 mil. lei (13.3 la sută).

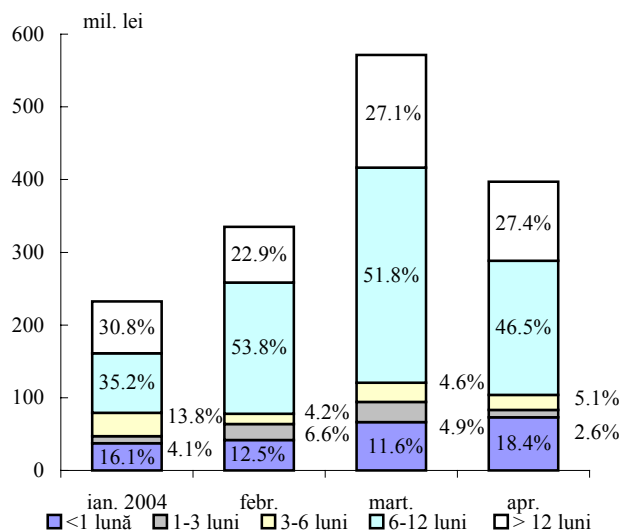
Volumul creditelor acordate în MDL în luna aprilie a constituit 424.9 mil. lei, fiind în descreștere cu 168.9 mil. lei (28.4 la sută) față de cel înregistrat în luna precedentă.

Cota-parte a creditelor acordate persoanelor juridice a constituit 93.4 la sută din volumul total al creditelor acordate în moneda națională.

* conform metodologiei FMI, din total credite în economie (inclusiv dobânda calculată la credite) sunt excluse creditele interbancare și creditele acordate guvernului.

Cele mai solicitate de către persoanele juridice au fost creditele pe termen de la 6 până la 12 luni, fiind acordate cu o rată medie de 20.14 la sută în volum de 184.7 mil. lei. Ponderea acestora a constituit 46.5 la sută, micșorându-se cu 5.3 puncte procentuale față de luna martie 2004. Totodată, a crescut ponderea creditelor acordate pe termen de până la 1 lună (cu 6.8 puncte procentuale), constituind 18.4 la sută din volumul total al creditelor în moneda națională. Ponderea creditelor acordate pe termen de peste 12 luni a rămas relativ constantă față de luna precedentă și a alcătuit 27.4 la sută (graficul nr. 8).

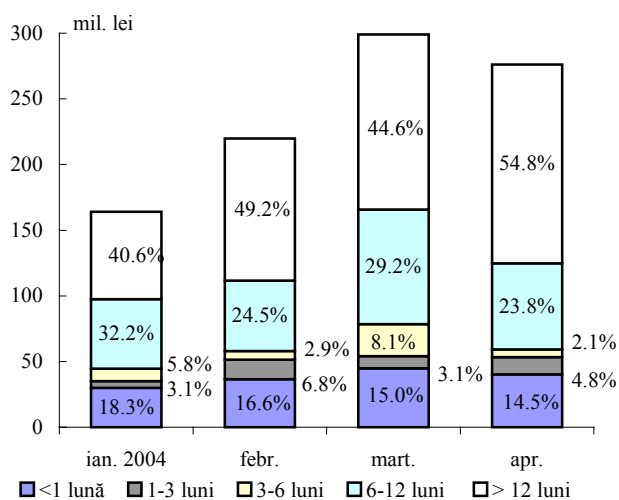
Graficul nr. 8. Structura creditelor în MDL acordate persoanelor juridice de către băncile comerciale

În aprilie 2004 **rata medie a dobânzii la creditele** în moneda națională acordate persoanelor juridice a crescut doar cu 0.02 puncte procentuale până la 20.73 la sută, iar cea aferentă creditelor acordate persoanelor fizice a scăzut cu 0.35 puncte procentuale, constituind 23.36 la sută.

Volumul creditelor în valută străină acordate persoanelor juridice a constituit 276.3 mil. lei (22.8 mil. USD), fiind cu 0.9 mil. USD inferior celui din martie 2004.

Graficul nr. 9. Structura creditelor în valută străină acordate persoanelor juridice de către băncile comerciale

În structura creditelor acordate în valută străină persoanelor juridice cota-parte maximală (54.8 la sută) au deținut-o în continuare creditele pe termen de peste 12 luni (acordate cu o rată medie a dobânzii de 11.31 la sută), a căror pondere a crescut esențial, cu 10.2 puncte procentuale. Totodată, s-a redus ponderea creditelor pe termen de la 3 până la 6 luni (cu 6.0 puncte procentuale) și a celor pe termen de la 6 până la 12 luni (cu 5.4 puncte procentuale), ponderile acestora constituind respectiv 2.1 la sută și 23.8 la sută în totalul creditelor în valută

străină (graficul nr. 9).

Rata medie a dobânzii la creditele în valută străină acordate persoanelor juridice s-a redus cu 0.17 puncte procentuale, constituind 11.43 la sută.

În perioada de referință **soldul depozitelor*** în sistemul bancar a însumat 5753.9 mil. lei, micșorându-se cu 265.7 mil. lei (4.4 la sută) față de luna martie 2004. Reducerea acestuia s-a produs pe seama diminuării atât a soldului depozitelor în moneda națională cu 146.2 mil. lei (4.6 la sută), cât și a soldului depozitelor în valută străină cu 119.5 mil. lei (4.2 la sută).

Tabelul nr. 6. Dinamica depozitelor la termen în băncile comerciale (mil. lei)

Perioada	Sold la sfârșitul perioadei			Depozite				
	total	în MDL	în valută străină	Total	în MDL		în valută străină	
					volumul	dobânda, %	volumul	dobânda, %
Decembrie 2003	3282.6	1469.6	1813.0	543.9	261.3	14.20	282.6	4.19
Ianuarie 2004	3460.1	1599.8	1860.3	555.4	289.7	14.82	265.7	4.27
Februarie	3490.2	1671.0	1819.2	448.7	217.7	14.70	231.0	4.52
Martie	3531.9	1725.9	1806.0	465.2	210.4	15.01	254.8	4.83
Aprilie	3501.0	1743.1	1757.9	452.3	185.6	15.40	266.7	4.65

Ponderea depozitelor la vedere în totalul depozitelor a fost de 39.2 la sută, volumul acestora (2252.9 mil. lei) micșorându-se cu 234.8 mil. lei față de luna precedentă. În structura lor, soldul depozitelor la vedere în moneda națională s-a micșorat cu 163.3 mil. lei (11.4 la sută), iar cel al depozitelor în valută străină cu 71.5 mil. lei (6.8 la sută).

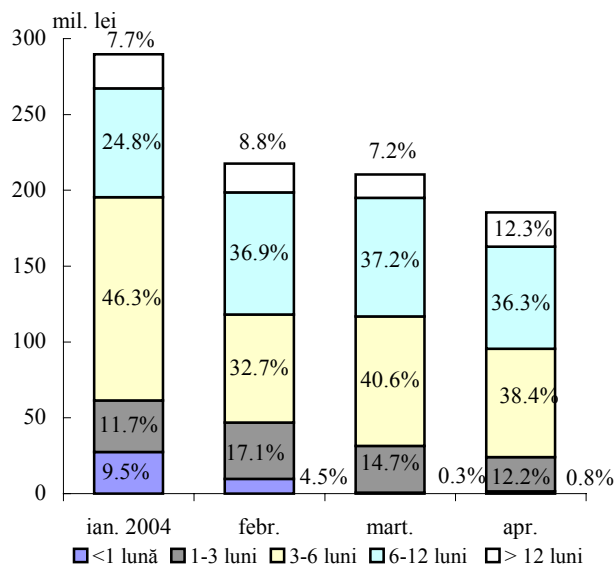
Soldul depozitelor la termen s-a micșorat cu 30.9 mil. lei, constituind 3501.0 mil. lei.

Soldul depozitelor la termen în MDL a constituit 1743.1 mil. lei, majorându-se cu 17.2 mil. lei (1.0 la sută) față de perioada precedentă.

Volumul depozitelor la termen în MDL atrase în luna aprilie a constituit 185.6 mil. lei, fiind cu 24.8 mil. lei inferior celui din luna martie 2004.

În structura depozitelor atrase în MDL ponderea maximală a fost deținută de depozitele pe termen de la 3 până la 6 luni (38.4 la sută), care s-a redus cu 2.2 puncte procentuale față de nivelul consemnat în luna precedentă, în favoarea depunerilor pe termen de

Graficul nr. 10. Structura depozitelor la termen în MDL atrase de băncile comerciale

* conform metodologiei FMI, din total depozite în sistemul bancar sunt excluse mijloacele băncilor comerciale și ale altor instituții financiare; conturile bugetului de stat; mijloacele extrabugetare; depozitele persoanelor fizice și juridice nerezidente.

peste 12 luni, a căror pondere a crescut cu 5.1 puncte procentuale până la nivelul de 12.3 la sută din totalul depozitelor în moneda națională (graficul nr. 10).

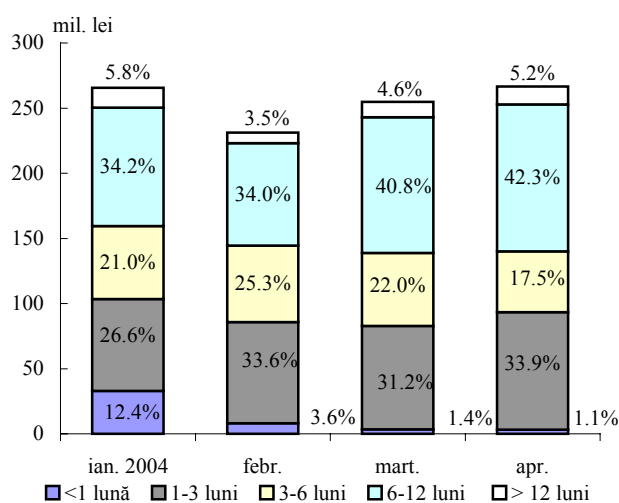
În luna aprilie *rata medie a dobânzii la depozitele la termen în MDL* s-a majorat cu 0.39 puncte procentuale față de nivelul lunii precedente, constituind 15.40 la sută (13.68 la sută pentru persoane juridice și 15.93 la sută pentru persoane fizice față de 12.52 la sută și 15.95 la sută, respectiv, în luna martie 2004).

Soldul depozitelor la termen în valută străină s-a micșorat cu 48.1 mil. lei (2.7 la sută), alcătuind 1757.9 mil. lei. Această evoluție s-a datorat, în special, reducerii soldului depunerilor persoanelor fizice cu 45.0 mil. lei.

În perioada gestionară *volumul depozitelor la termen în valută străină* a constituit 266.7 mil. lei, majorându-se cu 11.9 mil. lei (4.7 la sută) din contul creșterii depunerilor persoanelor juridice cu 22.1 mil. lei (60.0 la sută).

Ca și în perioada precedentă, ponderea cea mai mare (42.3 la sută) au deținut-o depozitele pe termen de la 6 până la 12 luni, urmate de depozitele pe termen de la 1 până la 3 luni (33.9 la sută). Totodată, ponderea depunerilor pe termen de la 3 până la 6 luni a scăzut cu 4.5 puncte procentuale, constituind 17.5 la sută din volumul depozitelor la termen în valută străină (graficul nr. 11).

Graficul nr. 11. Structura depozitelor la termen în valută străină atrase de băncile comerciale

În perioada de referință *rata medie a dobânzii la depozitele în valută străină* s-a micșorat cu 0.18 puncte procentuale, constituind 4.65 la sută (pentru persoanele juridice aceasta s-a redus cu 0.19 puncte procentuale până la 3.81 la sută și pentru persoanele fizice - cu 0.08 puncte procentuale, alcătuind 4.89 la sută).

Masa monetară

Masa monetară M2 (masa monetară în lei) pe parcursul lunii aprilie s-a micșorat cu 117.9 mil. lei, sau cu 2.0 la sută. În același timp, **masa monetară M3** s-a redus cu 237.4 mil. lei, sau cu 2.7 la sută.

Micșorarea indicatorului **M2** a fost determinată de scăderea soldului depozitelor în moneda națională cu 146.2 mil. lei (4.6 la sută) și a instrumentelor pieței monetare cu 3.9 mil. lei. Totodată, volumul numerarului în circulație s-a majorat cu 32.2 mil. lei (1.2 la sută).

Depozitele în valută străină s-au redus cu 119.5 mil. lei (4.2 la sută), ca rezultat al aprecierii accentuate a cursului de schimb al monedei naționale. Exprimat în USD, acestea au crescut cu 1.8 mil. USD. Ponderea depozitelor în valută străină în

volumul total al masei monetare **M3** s-a redus de la 33.0 la sută în martie până la 32.5 la sută în luna aprilie 2004.

Schimbările în structura masei monetare sunt reflectate în tabelul nr.7.

Tabelul nr. 7. Evoluția structurii masei monetare la sfârșitul perioadei

Componentele masei monetare	Dec. 2003	Pond. %	Mart. 2004	Creșt. %	Pond. %	Apr. 2004	Creșt. %	Pond. %
MASA MONETARĂ (M3)	8509.16	100	8659.15	1.9	100	8421.71	-2.7	100
MASA MONETARĂ (M2)	5621.93	66.1	5800.91	4.1	67.0	5683.01	-2.0	67.5
BANI ÎN CIRCULAȚIE	2740.52	32.2	2632.83	-0.4	30.4	2665.06	1.2	31.6
DEPOZITE LA VEDERE	1410.96	16.6	1435.45	14.3	16.6	1272.08	-11.4	15.1
- ale persoanelor juridice	1172.96	13.8	1207.50	17.6	14.0	1042.32	-13.7	12.4
- ale persoanelor fizice	238.00	2.8	227.95	-0.3	2.6	229.76	0.8	2.7
DEPOZITE LA TERMEN (inclusiv pe termen lung)	1469.59	17.3	1725.93	3.3	19.9	1743.11	1.0	20.7
- ale persoanelor juridice	290.21	3.4	362.75	4.6	4.2	340.80	-6.1	4.1
- ale persoanelor fizice	1179.38	13.9	1363.18	2.9	15.7	1402.31	2.9	16.6
DEPOZITE ÎN VALUTĂ STRĂINĂ	2887.23	33.9	2858.24	-2.2	33.0	2738.70	-4.2	32.5
- ale persoanelor juridice	975.25	11.5	907.22	-6.1	10.5	844.86	-6.9	10.0
- ale persoanelor fizice	1911.98	22.4	1951.02	-0.3	22.5	1893.84	-2.9	22.5
INSTRUMENTELE PIETEI MONETARE	0.86		6.70	54.7	0.1	2.76	-58.8	0.1

Activele externe nete (convertibile) ale sistemului bancar s-au redus cu 2.4 mil. USD, totalizând 230.9 mil. USD. În structura acestora activele externe nete ale BNM au crescut cu 4.3 mil. USD, iar volumul activelor externe nete ale băncilor comerciale s-a redus cu 6.7 mil. USD.

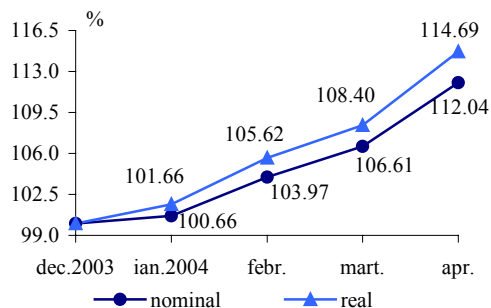
Activele interne nete ale sistemului bancar s-au micșorat cu 50.6 mil. lei (0.9 la sută). În luna aprilie cererile de plăți față de Guvern ale sistemului bancar s-au redus cu 55.8 mil. lei, inclusiv ale BNM - cu 42.4 mil. lei, iar cele ale băncilor comerciale - cu 13.4 mil. lei.

Pe parcursul lunii aprilie cererile de plăți ale BNM față de băncile comerciale s-au majorat cu 43.8 mil. lei, pe seama achitării nete a depunerilor băncilor comerciale la BNM în volum de 15.0 mil. lei (acceptate – 85.0 mil. lei, achitate – 100.0 mil. lei) și achitării dobânzii calculate la aceste depuneri în volum de 0.8 mil. lei, răscumpărării HVS prin operațiuni REPO în sumă de 30.0 mil. lei și a dobânzii achitate la aceste operațiuni în volum de 0.2 mil. lei, precum și calculării dobânzii la creditele acordate CCL în volum de 0.6 mil. lei. Totodată, achitarea netă a creditelor overnight în volum de 2.3 mil. lei (acordate – 4.6 mil. lei, rambursate – 6.9 mil. lei) și rambursarea creditelor acordate CCL în volum de 0.5 mil. lei au condiționat reducerea cererii de credite față de băncile comerciale.

Piata valutară

În luna aprilie curent **cursul oficial de schimb** al leului moldovenesc față de dolarul SUA s-a apreciat de la 12.3516 MDL pentru 1 USD la începutul lunii până la 11.8007 MDL pentru 1 USD la finele acesteia.

Graficul nr. 12. Evoluția lunară a cursului de schimb nominal și real (dec.2003 =100%)

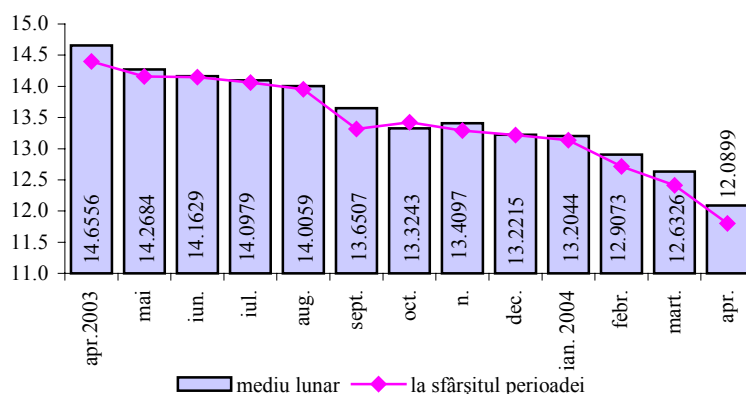

Comparativ cu luna decembrie 2003 leul moldovenesc a marcat o apreciere cu 12.04 la sută în termeni nominali și cu 14.69 la sută în termeni reali* (graficul nr. 12). Cursul oficial de schimb mediu lunar al leului moldovenesc față de dolarul SUA în luna gestionară comparativ cu luna precedentă s-a apreciat de la 12.6326 MDL până la 12.0899 MDL pentru 1 USD (graficul nr.13).

Volumul total de dolari SUA tranzacționați în luna de referință pe piața interbancară de către bănci a constituit 55.9 mil. USD, micșorându-se față de luna martie 2004 cu 35.9 mil. USD. În luna aprilie rulajul Băncii Naționale a Moldovei pe piața interbancară a constituit 19.1 mil. USD față de 12.3 mil. USD în luna martie.

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc față de euro s-a apreciat de la 15.4795 MDL în martie 2004 până la 14.5340 MDL pentru 1 euro în aprilie 2004. La începutul lunii cursul oficial al leului moldovenesc față de euro constituia 15.1005 MDL, iar la sfârșitul lunii – 13.9355 MDL pentru 1 euro.

Graficul nr. 13. Cursul de schimb MDL/USD

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc față de rubla rusească s-a apreciat de la 0.4427 MDL în luna martie 2004 până la 0.4216 MDL pentru 1 rublă rusească în luna aprilie 2004. La începutul lunii cursul oficial al leului moldovenesc față de rubla rusească constituia 0.4431 MDL, iar la sfârșitul lunii – 0.4074 MDL pentru 1 rublă rusească.

Rulajul total al tranzacțiilor încheiate contra MDL pe piața valutară internă în luna aprilie 2004 a fost de 334.2 mil. USD, fiind cu 10.2 la sută inferior celui din luna martie 2004. Cumpărările de valută străină pe piața valutară internă (contra MDL) pe parcursul lunii aprilie 2004 au constituit 167.4 mil. USD, iar vânzările – 166.8 mil. USD.

În structura rulajului total al tranzacțiilor valutare pe piața internă pe parcursul lunii aprilie 2004 tranzacțiile în dolari SUA au constituit 77.2 la sută, în euro – 18.9 la sută, în ruble rusești – 3.3 la sută, în hrivne ucrainene – 0.5 la sută și în lei românești – 0.1 la sută.

Stocul **datoriei publice directe și garantate de stat** la situația din 30.04.2004 a constituit 982.57 mil. USD (inclusiv creditele acordate de FMI, tabelul nr. 8).

* cotare indirectă (USD/MDL)

Tablelul nr. 8. Datoria externă (mil. USD)

	Sold la 31.03.2004	Aprilie				Sold la 30.04.2004
		intrări	rambursări	arierate de dobândă	diferența de curs	
Datoria publică	912.73	3.07	1.55	1.58	-9.64	906.19
Datoria publică garantată	77.83	0.00	0.94	0.43	-0.94	76.38
Total datorie externă	990.56	3.07	2.49	2.01	-10.58	982.57

Stocul datoriei externe s-a micșorat în mărime nominală cu 7.99 mil. USD. La modificarea stocului au contribuit rambursările totale de 2.49 mil. USD, fluxul de valută în cadrul creditelor externe de 3.07 mil. USD, acumularea arieratelor de dobândă de 2.01 mil. USD și diferența de curs de la aprecierea dolarului SUA față de alte valute în mărime de 10.58 mil. USD.

La data de 30.04.2004 stocul total al arieratelor (inclusiv acumulate în anii precedenți) a însumat 89.2 mil. USD.

Stocul datoriei private negarantate de stat (inclusiv arieratele de dobândă) la 30.04.2004 a constituit 424.6 mil. USD (sursa: DMFAS 5.2).